

Aron Verständig: Tal vid Förintelsens minnesdag 2021

Talare

Aron Verständig
Ordförande för Judiska församlingen

Datum

27 januari 2021

Plats

Stockholms stora synagoga

Omständigheter

Aron Verständigs tal vid Förintelsens minnesdag i Stockholms stora synagoga 27 januari 2021.

Kära Överlevande,

Mina Damer och Herrar,

Varje år på denna dag samlas vi i en synagoga full till sista plats. Överlevande, deras anhöriga, församlingsmedlemmar, kungligheter, politiska ledare, diplomater och representanter från olika trossamfund samlas för att gemensamt minnas det värsta folkmord som någonsin ägt rum.

I likhet med så mycket annat under de senaste åren kommer denna ceremoni att äga rum på ett annat vis än vanligt. Jag vill uttrycka min stora tacksamhet till alla er som möjliggör denna digitala minnesstund. Jag vet att ni har arbetat hårt.

I år sammanfaller Förintelsens minnesdag med Tu Bishvat, det judiska nyåret för träd. Talmud berättar om Honi som en dag var ute och gick. På sin promenad fick han syn på en man som var i färd med att plantera ett Johannesbrödträd. Honi frågade mannen hur länge det skulle dröja innan han kunde få äta av dess frukt. Mannen svarade 70 år.

Honi frågade då mannen varför han planterade ett träd som han inte kommer att få njuta frukterna av. Mannen svarade Honi att han många gånger tidigare ätit frukten från de träd som hans föräldrar och farföräldrar planterat och att han planterar detta träd för sina barn och barnbarn.

På samma sätt som ett träd lever en berättelse vidare långt efter det att en person lämnat oss. Jag har flera gånger under de senaste åren träffat vuxna människor

som aldrig kan glömma sitt möte med Ferenc Göndör, Hédi Fried, Livia Fränkel, Tobias Rawet, Emerich Roth, Mietek Groscher eller någon av de andra överlevande som under flera decennier berättat om sina upplevelser under Förintelsen.

Dessvärre har vi under det gångna året mist flera av Förintelsens ögonvittnen. För varje överlevande som lämnar oss mister vi en unik berättelse. Jag tänker på Tauba Katzenstein som genom sitt sommarprogram 2018 förevigade sina upplevelser av att ha överlevt Auschwitz för eftervärlden. Jag tänker också på Cyla Trus vars barnbarn Helena berättat om hennes upplevelser i en bok som kom ut härom året.

Kära vänner,

Det frö som dessa överlevande planterat hos oss måste vi ge näring åt och när tiden är mogen ska vi plantera nya frön. Så kan vi se till så att minnet av folkmordet på sex miljoner judar, bland dem 1,5 miljoner barn, och förintandet av en hel europeisk judisk värld inte glöms bort. Vi har alla ett ansvar för att föra deras berättelser vidare.

För sanningen är den att antisemitismen lever och frodas. Den finns bland konspirationsteoretiker och vaccinmotståndare på sociala medier, bland folkmassan som i Malmö i somras skanderade arabiska slagord om död åt judar, hos nazisterna i Nordiska motståndsrörelsen som på jom kipur – vår heligaste dag – ställde sig utanför Norrköpings synagoga i full mundering. Antisemitismen var även fullt synlig i den folkmassa som stormade Kapitolium tidigare denna månad.

För att minnet inte ska blekna krävs kraftfulla åtgärder av våra ledare. Ingen elev ska kunna avsluta svensk grundskola utan att ha deltagit i undervisning om Förintelsen. Finansieringen av hågkomstresor till koncentrations- och dödsläger måste fortsätta.

Jag känner personligen en stor tacksamhet mot statsminister Stefan Löfven för hans personliga engagemang för bevarandet av minnet av Förintelsen. För inrättandet av ett Förintelsemuseum och för initiativet till Malmöforumet om Förintelsen i oktober detta år.

Parallellt med dessa insatser måste vi slå vakt om möjligheten att leva ett aktivt judiskt liv i Sverige. För om vi verkligen vill visa att nazisterna misslyckats då måste vi tillsammans arbeta för ett samhälle fyllt av mångfald där judar och andra minoriteter fritt och utan rädsla vågar och kan utöva sin kultur, sina traditioner och sin religion.

Med dessa ord vill jag välkomna er alla till denna digitala ceremoni.

Taggar

2020-tal, 2021, Förintelsens minnesdag, Judiska centralrådet, Judiska församlingen, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/aron-verstandig-tal-vid-forintelsens-minnesdag-2021>